

Nhân Quả trong cuộc đời.

Trên thế gian này, mỗi một con người có một cuộc đời riêng biệt, không cuộc đời nào giống cuộc đời nào. Có lẽ chúng ta cũng đôi khi thầm hỏi tại sao có người suốt đời lo âu, đau khổ, có người an nhàn hạnh phúc, có người cơ cực bần hàn, có người giàu có cao sang. Có người suốt đời không bao giờ làm một việc thiện mà lại có được một cuộc đời sung sướng, trái lại có người không bao giờ sát sanh hại vật luôn tử tế thương yêu cứu giúp chúng sanh lại có một cuộc đời nghèo đói khó khăn. Tại sao?

Tôn giáo giải thích rằng mỗi người có một số mệnh an bày đặc biệt, và số mệnh của con người được chi phối bởi luật công bình của trời đất dưới hình thức luật nhân quả.

Nhân quả là gì? Hôm nay chúng tôi mời BS Bùi Đắc Hùng thảo luận về nhân quả trong cuộc đời của con người.

Kính chào BS Bùi Đắc Hùng.

Kính chào quý khán giả.

Xin BS cho biết nhân quả là gì?

Mỗi người có một số mệnh đặc biệt, có dở, có hay, có truân chuyên, có hạnh phúc. Truyền thống Á châu phần đông tin tưởng rằng số mệnh do Trời định. Như trong truyện Kiều có câu:

Ngẫm hay muôn sự tại Trời,
Trời kia đã bắt làm người có thân.

Bắt phong trần phải phong trần,
Cho thanh cao mới được phần thanh cao.

Và đặc biệt truyền thống Phật giáo cho rằng định mệnh con người bị chi phối bởi luật nhân quả.

Nhân là nguyên nhân, nguyên do, cái duyên cớ (*cause*), cũng có nghĩa là cái hột.

Quả là cái trái, kết quả, hậu quả, hệ quả (*fruit, result, outcome, effect, consequence*).

Nhân ví như cái hột; quả là bông trái kết thành từ cái hột ấy. Sách *Minh tâm bảo giám*, chương Kế thiện, có câu:

Trồng dưa được dưa, trồng đậu được đậu.

(Chung qua đắc qua, chung đậu đắc đậu).

Nhân quả là luật công bình tuyệt đối của Trời Đất, vũ trụ, vay bao nhiêu thì phải trả bấy nhiêu, vay món nào thì trả món nấy, làm ác thì bị trừng phạt, làm tốt thì được ban thưởng.

Nhân quả là luật công bình của trời đất, thưa BS, quan điểm này có được ghi nhận bởi các tôn giáo không?

Các tôn giáo khác nhau cũng ghi nhận sự hiện hữu của luật nhân quả.

Ấn Độ giáo dạy rằng: “Thân thể con người như là một cánh đồng, người gieo hột giống nào sẽ gặt quả ấy” (“This body is called the Field, because a man sows seeds of action in it, and reaps their fruits.”) (Bhagavad Gita)

Phật giáo có dạy: “Người làm ác vẫn sung sướng là vì cái quả ác chưa tới, Nhưng khi cái quả ác đã tới, thì người làm ác sẽ thấy ngay” (Even an evildoer sees happiness so long as his evil deed does not ripen; but when his evil deed ripens, then does the evildoer see evil).

(Dhammapada)

”Còn người làm điều thiện mà bị khổ sở là vì quả thiện chưa tới, nhưng khi cái quả thiện đã tới thì người làm điều thiện sẽ được hạnh phúc” (Even a good man sees evil days so long as his good deed does not ripen; but when his good deed ripens, then does the good man see good things)

(Dhammapada)

Lão giáo ghi nhận rằng: “Người làm ác giữa ban ngày sẽ bị luật pháp con người trừng trị, còn người làm điều ác mà không ai hay biết, thì sẽ bị Trời phạt” (Those who do evil in the open light of

day---men will punish them. Those who do evil in secret---God will punish them)

Do Thái giáo cũng dạy rõ rằng “Gieo nhân thì gặt được phước” (Sow in righteousness, reap in mercy) (Hos. 10:12)

Thiên Chúa giáo cũng dạy tương tự: Con người gieo giống nào thì gặt giống ấy (whatsoever a man soweth, that shall he also reap) (al.6:7)

Đức Khổng Tử dạy:

Người làm lành, Trời lấy phước trả cho họ, người làm chẳng lành, Trời lấy họa trả cho họ... (Vi thiện giả Thiên báo chi dĩ phúc, vi bất thiện giả Thiên báo chi dĩ họa...)

Đạo Hồi (Đạo Islam)

Kinh *Koran*, chương 6, câu 132:

Mọi người đều được ban thưởng tương xứng với việc họ làm; và Trời không làm ngơ trước những việc họ làm. (*And all have degrees according to what they do; and your Lord is not heedless of what they do.*)

Trong Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ, *Đại thừa chơn giáo* (Sài Gòn 1950, tr. 204) dạy không khác:

Trời Đất rất công minh, hễ làm lành thì lành trả, gây họa thì họa lai. Hễ gieo giống ngọt thì quả ngọt hưởng nhờ, gieo giống chua thì quả chua nó đậu.

Kinh Sám hối trong tôn giáo Cao Đài diễn tả như sau:

Điêu họa phước không hay tìm tới,

*Tại mình vờ i nên mới theo mình.
Cũng như bóng nọ tùy hình,
Dữ lành hai lẽ công bình thưởng răn.*

Hình ảnh nhân quả nối theo nhau như bánh xe lăn theo chân con vật kéo xe như Đức Phật dạy, *Đại thừa chơn giáo* (Sài Gòn 1950, tr. 198) diễn tả bằng thơ như sau:

*Gieo giống chi mọc liền giống nấy,
Cầm vật nào vật ấy ứng cho,
Coi như trong cái xe bò,
Bánh xe lăn trả kịp giò bước chơn.*

Đại thừa chơn giáo (Sài Gòn 1950, tr. 196) còn diễn tả như sau:

*Trả vay vay trả liền liền,
Nhơn nào quả nấy, nghiệp duyên buộc mình.*

Mỗi người có một định mệnh khác nhau do kết quả của cái nhân mình đã gây ra, còn theo khoa học thì sao? Khoa học có chấp nhận luật nhân quả không?

Nhân quả là luật động và phản động (*action and reaction*), vì mỗi cái động thì luôn luôn có cái phản động trả lại; động và phản động không bao giờ rời nhau (*Action and reaction are companions*).

Trong cuộc sống hàng ngày, luật nhân quả vẫn luôn diễn ra quanh ta, nhưng vì quen thuộc quá, ít khi ta nhớ rằng đó là biểu hiện của nhân quả. Thí dụ:

- Ăn rau thì rửa chén mau sạch. Ăn thịt heo rửa chén cực hơn vì bị nhầy mỡ.
- Ăn quá no thì mệt, nặng bụng.
- Ăn quá mặn thì khát nước.

- Uống rượu quá độ thì nhưc đầu, say xỉn, nôn mửa...

Phản động (quả) nặng hay nhẹ, mạnh hay yếu tùy thuộc vào tính chất của động (nhân). Thí dụ:

- Dập trái banh vào tường càng mạnh, nó dội lại càng mạnh.

- Trèo càng cao, té càng đau và nguy hiểm...

Phản động (quả) mau hay chậm tùy thuộc vào tính chất của động (nhân). Thí dụ:

- Cây lúa tùy theo giống, sau ba hay sáu tháng thì gặt được. Trồng xoài, sau vài năm mới có trái.

Chính vì cái quả có khi đến chậm, người đời lầm tưởng không có báo ứng. Để sửa sai ngộ nhận này, sách *Minh tâm bảo giám*, chương Kế thiện, có câu:

Làm lành thì có lành trả, làm dữ thì có dữ trả; nếu như chưa trả là bởi chưa tới ngày giờ. (Thiện hữu thiện báo, ác hữu ác báo, nhược hoàn bất báo thời thần vị đáo).

Trong sự so sánh cái chết của Tổng Thống Lincoln và Tổng Thống Kennedy cho thấy một sự liên quan kỳ lạ:

Abraham Lincoln được bầu vào Hạ viện vào năm 1846.

John F. Kennedy được bầu vào Hạ viện vào năm 1946, nghĩa là đúng 100 năm sau.

Abraham Lincoln được bầu làm Tổng Thống vào năm 1860.

John F. Kennedy được bầu làm Tổng Thống vào năm 1960, cũng đúng 100 năm sau.

Tên Lincoln và Kennedy đều có 7 chữ cái.

Cả hai đều quan tâm tới luật nhân quyền.

Cả hai đều bị ám sát vào ngày Thứ Sáu.

Cả hai đều bị bắn vào đầu.

Thư ký của Lincoln tên là Kennedy.
Thư ký của Kennedy tên là Lincoln.
Cả hai đều bị ám sát bởi người Mỹ ở miền Nam.
Cả hai đều được kế vị bởi người Mỹ miền Nam.
Người kế vị của cả hai đều có tên là Johnson.
Andrew Johnson, người kế vị Lincoln, sinh năm 1808.
Lyndon Johnson, người kế vị Kennedy, sinh năm 1908.
John Wilkes Booth, người ám sát Lincoln, sinh năm 1839.
Lee Harvey Oswald, người ám sát Kennedy, sinh năm 1939.
Lincoln bị ám sát tại rạp hát tên "Ford".
Kennedy bị ám sát trên xe "Lincoln -của hãng Ford".
Booth chạy ra từ rạp hát và bị bắt trong nhà kho.
Oswald chạy ra từ nhà kho và bị bắt trong rạp hát.

Cả hai người John Booth and Lee Oswald đều bị ám sát trước khi bị xử án.

So sánh những chi tiết liên quan đến hai vị Tổng Thống trên cho thấy có một sự liên quan lạ lùng, khiến cho ta nghĩ rằng đây là luật nhân quả.

Thưa BS, trong dân gian, ta thường nghe câu quả báo nhãn tiền, BS có thể giải thích cho khán giả đài VHN-TV biết quả báo nhãn tiền là sao?

Đó là quả báo thấy ngay trước mắt. Tôi xin kể một câu chuyện mà tôi học ngày tôi còn nhỏ. Một người nọ làm một cái mún vùa cho cha mình ăn cơm, vì ông cha già yếu tay rung, khi ăn cơm hay làm đổ bẻ chén bát. Một hôm ông thấy đứa con trai của mình, mới lên sáu tuổi, đang tiện một cái mún vùa, bèn ngạc nhiên hỏi: “Con làm gì vậy?” Đứa con trả lời: “Con làm cái mún vùa để dành cho Ba ăn cơm khi Ba bằng tuổi của ông nội.”

Câu chuyện này cho ta nghĩ rằng gieo nhân nào thì gặt quả ấy, đúng là quả báo nhãn tiền.

Một ví dụ khác được diễn tả bằng câu “hoạnh tài bất phú” có nghĩa là con người không thể trở nên giàu có vì nhờ đồng tiền kiếm được bằng sự lường gạt, và tiền bạc sẽ bị mất đi vì lý do này hay lý do khác.

Tại sao có người suốt đời làm ác mà không bị trừng phạt, mà trái lại được hưởng một đời sống hạnh phúc giàu sang?

Đó là vì người ấy đang hưởng phước đức có được từ kiếp trước, khi nào hưởng hết phước đức, thì tự nhiên sẽ thấy được hậu quả của mình làm tại kiếp này. Đó là trường hợp những người giàu sang lúc còn trẻ và trở nên nghèo khó lúc về già. Còn nếu trong kiếp hiện tại mà hưởng chưa hết phước thì phải đợi đến kiếp sau mới thấy được hậu quả của những điều mình làm trong kiếp này.

Tương tự như vậy, có người suốt đời tu hành làm phải, phục vụ nhân sanh, mà trái lại phải chịu một kiếp sống nghèo nàn cơ cực.

Rất đúng! Đó là vì người này phải trả nợ cho cái quả mình đã gieo từ kiếp trước. Nếu người này tiếp tục tu hành làm điều thiện, thì có thể đến một lúc nào đó, khi trả hết nợ mình đã vay, người này sẽ hưởng được một cuộc đời tốt đẹp hơn. Trong đạo Cao Đài, lúc đầu tiên, có vị tu hành với tất cả lòng thành mà vẫn phải chịu nhiều khổ sở nên ức lòng buồn tủi. Ông trên đã về cơ an ủi:

Người làm phước có khi mắc nạn,
Kẻ lãng loạn đặng mạng giàu sang.
Ấy là nợ trước còn mang,
Duyên kia chưa dứt còn đang thương đên.

Ức lòng dễ tỏ đặng cùng ai!
Hiền đức mà sao chịu khổ hoài.
Lão nói tỏ tường cho đó hiểu,
Cũng là vay trả luật xưa nay.

TNHT 1966, Q2:129

Trong kinh sách Cao Đài có đề cập tới vấn đề nhồi quả, BS cho biết nhồi quả là gì?

Có người tu hành cầu nguyện với Ông trên cho phép trả xong hết nghiệp chướng trong một kiếp, nhưng rũi thay cái nhân xấu quá nhiều, mà dồn lại cho nên phải chịu nhiều tai hoạ khổ sở. Đây là trường hợp những người tu hành nghiêm túc suốt cả cuộc đời mà vẫn còn phải chịu những tai ương hoạ nạn rất lớn trước khi thành đạo. Ấy là:

Muôn mau thoát kiếp luân hồi,
Kiếp này ráng chịu quả nhồi cho mau.

DTCG 1950:198

Thế nào là cái nhân xấu?

Nhân xấu là tất cả những gì mình làm, từ tư tưởng, lời nói đến hành động có thể gây hại cho người khác.

Về lời nói, và hành động thì rõ ràng dễ hiểu. Lời nói như là vu cáo, mắng chửi, hành động như là lường gạt, trộm cắp, giết hại v.v..., còn tư tưởng thì hơi khó hiểu. Xin BS giải thích.

Tất cả sinh hoạt đều là kết quả của năng lực (energy). Năng lực có thể phát xuất ra hành động mình có thể thấy được, nhưng cũng có thể phát xuất ra dưới hình thức tư tưởng mình không thấy được như là tư tưởng thù hận, giết chóc. Dù mình không thấy được rõ ràng, nhưng với người nhạy cảm, họ có thể cảm nhận được. Người nhạy cảm có thể cảm được sự hận thù trong ánh mắt trên vể mặt của người đối diện, và sẽ có cảm giác sợ hãi rờn rợn mà người ta thường gọi là ác khí, sát khí, hay tử khí. Khi có một tư tưởng xấu, tư tưởng này có thể tác động dưới hình thức năng lực tác hại, gây tai hại cho người khác.

Trong đạo Cao Đài, Ông trên có dạy về sự tác hại của tư tưởng như sau:

Thứ nhất là ý:

Ý là ác nghiệt mọi điều,
Trong đời vạn sự, ý nhiều tội hơn.
Ý hay ganh ghét giận hờn,
Răn lòng sửa ý lý chơn mới tường.
Những điều sâu hiểm ghét thương,
Đều do ác ý tạo đường nghiệt căn.

Thứ hai là tư tưởng:

Cũng vì tư tưởng xấu xa,
Gây nên tội lỗi khó qua ý Trời.

Thứ ba là tâm:

Dục tình ái ó mưu thần,
Sa mê danh lợi, tham dâm lụy trần.

Có khi hằng trăm hằng ngàn người cùng chết chung với nhau như trong tai nạn máy bay, lụt lội, động đất, sóng thần... Có phải là luật nhân quả?

Trong trường hợp này, những nạn nhân có thể đã gây cùng một loại nhân giống nhau. Nhân giống nhau sẽ tạo nên năng lực giống nhau và con người sẽ có những từ tính giống nhau, và sẽ cùng bị thu hút vào một hoàn cảnh để rồi cùng chịu một tai nạn như nhau. Người ta gọi là cộng nghiệp.

Xin Bác sĩ đề cập đến những áp dụng thực tế của luật nhân quả trong cuộc sống.

Không ai ở thế gian này có thể biết được cái nhân mình đã gây nên trong kiếp trước. Nhưng nếu ta chịu khó quan sát những gì đã và đang xảy ra trong cuộc đời của mình ta cũng có thể đoán biết được một phần. Nhìn một người từ ngay lúc mới sanh đã phải chịu nhiều tai nạn, tật bệnh, nghèo khổ, ta có thể biết ngay rằng người này đang phải trả nợ cho cái nhân xấu gây nên từ kiếp trước. Ngược lại, một người khác mới sinh ra đã hưởng được một cuộc sống an

bình, đầy đủ hạnh phúc, ta có thể nói rằng người này đang hưởng được cái quả tốt nhờ cái nhân tốt của kiếp trước.

Do đó trong cuộc sống hiện tại, dù trong hoàn cảnh nào, giàu hay nghèo, sướng hay khổ, dù không có thể biết được cái nhân gì mình đã gây nên trong kiếp trước, ta lúc nào cũng cố gắng thành tâm phục vụ nhân sinh. Đây là một cách để tạo nên cái nhân tốt để thứ nhất có thể hoá giải những cái nhân xấu mình đã tạo nên từ kiếp trước nếu có, và thứ hai là tạo nên cái quả tốt trong tương lai. Dù chưa có thể biết được tương lai sẽ ra sao, nhưng khi làm điều thiện phục vụ được nhân sinh, ta cũng có thể có được sự sung sướng trong lòng, và cuộc đời của ta cũng có thể trở nên an bình, thanh thản.

Giặt giành rồi cuộc cũng tay không,
Nhân quả đeo mang tội chất chồng.
Ví biết phép công cơ thường phạt,
Đường tu sớm bước chí thông dong.

Nói tóm lại, nhân quả là một định luật công bình tuyệt đối của Trời Đất, áp dụng cho tất cả mọi chúng sanh. Tuân theo luật công bình, tức là làm cho người khác những gì mình muốn người khác làm cho mình, và đừng làm cho người khác những gì mình không muốn người khác làm cho mình, thì tất nhiên cả chúng sanh sẽ có được một cuộc đời an nhàn hạnh phúc.

Xin thành thật cảm ơn BS Hùm.

Chương trình Sống Đạo xin tạm ngưng nơi đây. Kính mến chúc quý khán giả thân tâm an lạc.